

MASARYKOVA UNIVERZITA V BRNĚ

Fakulta sociálních studií

Katedra politologie

Petr Pospíšil (UČO 143618)
Politologie – Evropská studia
bakalářské studium
imatrikulační ročník 2004

Bezpečnostní protiteroristická spolupráce EU a USA po 11. září 2001

EU jako globální aktér
(Evs 137)

referát

V Brně 5.12.2004

Útoky z 11. září znamenaly rychlý krok k prohloubení spolupráce Evropské unie se Spojenými státy. Hlavy států a vlád EU a USA schválily akční plán proti terorismu 21. září 2001 jako okamžitou obrannou reakci a i v současnosti je boj proti terorismu prioritou. Snahy spojenců jsou společné a zahrnují spolupráci v oblastech jako výměna informací, posílení právních, soudních spolupráci, dopravní bezpečnost atd.

Závazky v oblasti mezinárodních vztahů:

- včlenění boje proti terorismu do aspektů mezinárodní politiky, zejména se zeměmi třetího světa
- boj proti terorismu se stal součástí dialogu s mezinárodními organizacemi
- vytvoření analýz ohrožení devíti regionů a 55 zemí
- revize bilaterální technické podpory zemím třetího světa
- důraz na protiteroristickou podporu v rámci dlouhodobých programů podpory a pomoci, speciálně zaměřená pomoc tzv. pilotním zemím (Filipíny, Pákistán, Indonésie...)

Policejní a právní spolupráce:

- vnitřní: od ledna 2003 je trestní právo všech 15 (později 25) členských států EU **sjednoceno**, takže je terorismus trestán stejným způsobem v celé EU, od ledna 2004 platí **tzv. evropský zatykač**, rychlý mechanismus pro zadržení podezřelých osob uvnitř EU
- mezinárodní spolupráce: na červnovém summitu EU-USA 2003 ve Washingtonu byly podepsány dvě dohody:
  - Dohoda o vzájemné právní pomoci**- dává USA právo přístupu k bankovním účtům v EU v ohledu vyšetřování vážných trestných činů
  - Dohoda o vydání stíhaných osob**- má zrychlit komunikaci ve vyměňování požadavků a zajistit přímé kontakty mezi centrálními úřady
- od prosince 2001 probíhá spolupráce Europolu a Eurojustu (koordinuje vyšetřování uvnitř EU) s USA

- EU přijala iniciativy s cílem lepšího odhalování ilegální imigrace a napojení na terorismus, a zlepšení integraci a koordinaci systému vnějších hranic EU
- byla založena společná jednotka EU, která provádí řadu operací na pozemních, vzdušných a mořských hranicích
- bylo založeno Centrum pro výzkum rizik – pro sledování ilegální imigrace
- další nástroje jsou vyvíjeny ke zlepšení spolehlivosti cestovních dokumentů (Vízový informační systém, biometrický identifikátor)
- vytvořen Plán civilní ochrany proti chemickým, biologickým, radiologickým a nukleárním zbraním

Vzdušná bezpečnost

- EU : posilování bezpečnostních standardů pro ochranu pasažérů a držení zavazadel, atd.
- V roce 2004 se USA a EU rozhodli posílit spolupráci a koordinaci ochrany založením **ESD Enhanced security dialogue – Posílený bezpečnostní dialog** týkající se transportu a bezpečnosti na hranicích. Například USA požadují po leteckých společnostech provozujících lety do i z USA vytváření databáze záznamů o všech pasažérech. Tyto informace jsou analyzovány Americkým celním úřadem. Po obtížných vyjednáváních ohledně důkladné koncepci opatření se dosáhlo shody a toto monitorování bude pokračovat další tři roky.
- Například další opatření vydal Americký veřejný úřad pro zdravotní ochranu, které se týkají omezení zemědělského vývozu z EU.

Literatura

http://europa.eu.int/comm/external_relations/us